

AZ ARANY MEG AZ ASSZONY

MÓRICZ ZSIGMOND:

SÁTÁN

Hétfőn este bemutató a Hungária Kamaraszínházban

Az idei Krúdy- és a közelgő Móricz-évforduló okán is kerülhet színre Debrecenben prózairodalmunk e két jelentős egyéniségének kevésbé vagy egyáltalán nem ismert egyfelvonásosa: *Az arany meg az asszony* és a *Sátán*. Az előbbinek 1918-ban az Apollo kabaréban tartották a bemutatóját, az utóbbit a Nemzeti Színházban, 1913-ban rendezett Nyugat-matínén ismerhette meg az akkori közönség.

„Utazásaim közben, füstös állomásokon... rabvallató bor mellett néha hallgattam a szél üvöltözését és a zsoldos katona, a vándorlegény, a csavargó komédiás előadásait a nőkről és a nők erkölcsstelenségéről, hogy megremegett a szívem... S ilyenkor mindig feltettem magamban, hogy csak olyan nőhöz leszek hűséges, akire magam zárom az ajtót.” Rencz Antal, a darab rendezője így egészíti ki az írói vallomást: „Mintha ezt a különös életrajzi vallomást osztotta volna szét a lírai játék szerelmi háromszögének szereplői között”. A Móricz-mű-

nehezen találtunk magunkra. Bővebb szerzői instrukció híján tulajdonképpen nekünk kellett „kikövériteni” mindkettőt. Ugyanakkor tömény darabok, játék közben úgy kell koncentrálnunk, mintha verset mondanánk. S ez különösen igaz a Krúdy-darab esetében, hiszen abban különleges zenéje van a mondatoknak, még a szavaknak is. A megfelelő humorra is lassan találtunk rá, arra, ami a móriczi szövegből árad, s amelyet játékkal is vissza kell adnunk.

— Nemcsak a két műalkotás, a két nőalak is igen sokban különbözik egymástól: jellemüket, karakterüket, élethelyzetüket tekintve. A darabokat mindössze 15–20 percnyi szünet választja el egymástól: ennyi ideje van tehát a színésznőnek az átalakulásra. Jó ez vagy rossz?

— Jó, mert szünetben már várom, hogy belebújhassak annak a másik asszonynak a bőrébe. Persze a szűkre szabott perceket ki kell használnom: memorizálom a szöveget és a helyzeteket.

Dzsupin Ibolya mellett, alkalmanként Máriáss Melinda játssza, második szereposztásban *Az arany meg az asszony Annáját* és a *Sátán Asszonyát*. A többi szerepet Bányörgyi Károly, Csikos Sándor, Matkó Sándor, Sz. Kovács Gyula, Pinczés István, Aczél Tamás, Kiss László, Sárosdy Rezső, Somló Gábor és Véselyi Margit játszószák. A díszletet Kőrösi Sándor, a jelmezeket Greguss Il-dikó tervezte. A koreográfia Pinczés István munkája, a zenét Tarnay György szerzte.

Cs. N. I.

Jelenetkép *Az arany meg az asszony* című Krúdy-műből. A Zsoldos (Csikos Sándor) és a ház ura, Wolfgang, a kereskedő (Bányörgyi Károly).

ről pedig így vélekedik a rendező: „... ez az odavetett színpadi vázlat tele van a népi játékokból, farce-okból vett humorral, leleménnyel, költészettel és igazi móriczi szenvedéllyel”. A stílus, a játékmodor tehát merőben más a két műben, ám a némiképpen hasonló téma — az asszonysors ábrázolása — mellett éppen a stílusbeli különbözőség illesztheti egy esztére egymás melé ezt a két egyfelvonásost.

S a mindkettőben azonos főszereplő-színész: *Dzsupin Ibolya*.

A fiatal színész nő Debrecenből Győrbe szerződött, így tehát vendégként vállalta a két szerepet. Szeptember elejétől rendszeresen lejárt a városba, illetőleg itt töltötte a próbaidőszakot. Beszélgetésünkre a nyíregyházi bemutató után s a debreceni bemutatót megelőzően került sor.

— Két egyfelvonásos darab, amolyan „tanmesék”. Milyen érzéssel fogott a munkához, hogyan viszonyult nem is elsősorban a saját szerepéhez, inkább a teljes műhöz?

— Valóban szűkszavú darabok, s eleinte mindannyian

— Melyik figurát tartja önmagához — színészi karakteréhez — közelebb állónak?

— A Krúdy-hősnő olyan, mintha egy Shakespeare-darab hőse volna: tele van elfojtott indulatokkal, izzással, s mindössze egyetlenegyszer adatik meg számára a kitörés, a kirobbanás lehetősége. Azt hiszem tehát, a két nőfigura közül ezzel volt nagyobb gondom. A Móricz-darabban viszont jól kifecskölhetem magam, s ennek is nagyon örülök. Próbák közben felvillant az emlékezetemben a főiskola, ahol Karonyó német játszhattam.

— Viszonylag rövid ideig marad műsoron Krúdy és Móricz műve. Ha itteni feladatai véget értek, visszamegy Győrbe. Milyen szerepek várják ott?

— Decemberben Jevgenyij Svarc, A sárkány című művében lépek színpadra. További ígéreteim vannak: Garcia Borca: Bernarda Alba háza című drámájában a legfiatalabb leány, a Koldusopera Pollyja és az Éjjeli menedékhely Natasája. Ha ez mind megvalósul, elégedett lehetek.